

OPLEIDING DUURZAME GEBOUWEN

CIRCULAIRE EN OMKEERBARE ONTWERPEN

HERFST 2020

Inleiding tot omkeerbaar bouwen: gericht op de verandering

Anne PADUART – VITO

- ▶ Waarom vandaag ontwerpen voor verandering?
- ▶ Welk type ontwerpstrategieën bestaan voor veranderingsgericht / circulair bouwen op welke verschillende niveaus?
- ▶ Wat zijn goede voorbeelden van veranderingsgericht bouwen en welke principes kunnen we toepassen?
- ▶ Hoe kunnen we de voor- en nadelen van veranderingsgericht bouwen evalueren?
- ▶ Welke zijn de huidige knelpunten en wat zijn toekomstige uitdagingen binnen het veranderingsgericht bouwen?
- ▶ Conclusies

CONTEXT

- ▶ Nood aan een circulaire bouweconomie
- ▶ Welke types verandering?

STRATEGIEEN

- ▶ Circulair bouwen: hoe doen we dat?
- ▶ Gebouwniveau
- ▶ Productniveau
- ▶ Materiaalniveau

CASE

- ▶ Circular Retrofit Lab
- ▶ Evalueren op lange termijn via scenarios

UITDAGINGEN

- ▶ Van knelpunten naar uitdagingen

CONCLUSIES

Wanneer we
nieuwe producten
aankopen worden
lange termijn kosten
zoals onderhoud en
reparatie vaak uit het
oog verloren

De totale levenscyclus
kost/impact hangt af van vele
factoren:
verwachte levensduur,
kwaliteit, onderhoud,
standaardisatie,
plaats van aankoop, garantie,
enz.

Architecten en ingenieurs hebben een enorme keuzevrijheid, met diverse oplossingen aan materialen, structurele oplossingen, assemblagetechnieken, verbindingen, enz.

Wanneer we vandaag
duurzame
bouwoplossingen
bedenken,
worden
lange termijneffecten
vaak vergeten
of miskend

Materiaalkeuze en
assemblagetechnieken
hebben nochtans
een grote
impact op de toekomstige
levenscyclus van een
gebouw

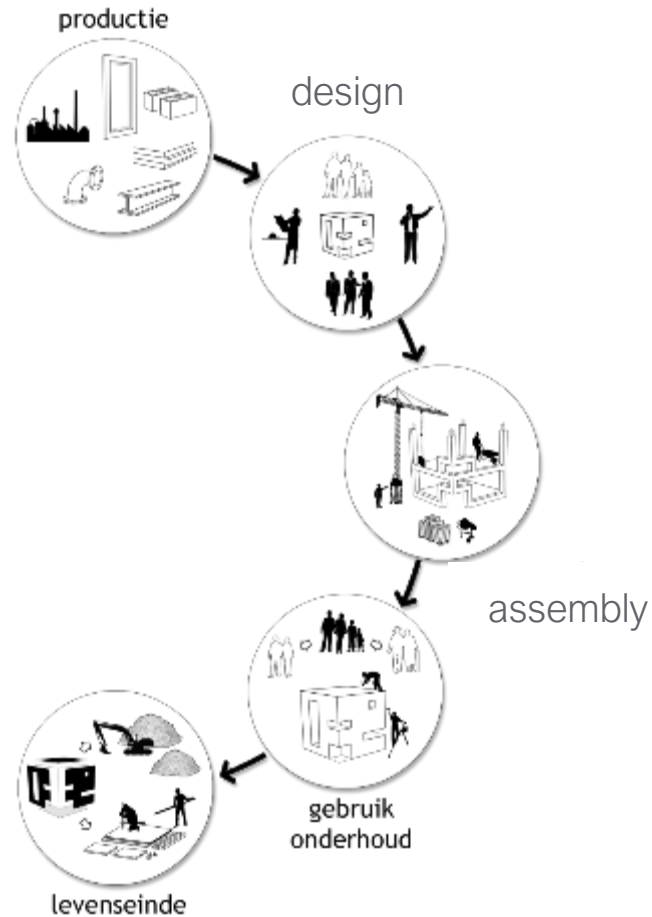
De initiële kostprijs van gebouwen zegt weinig over totale levenscycluskosten.

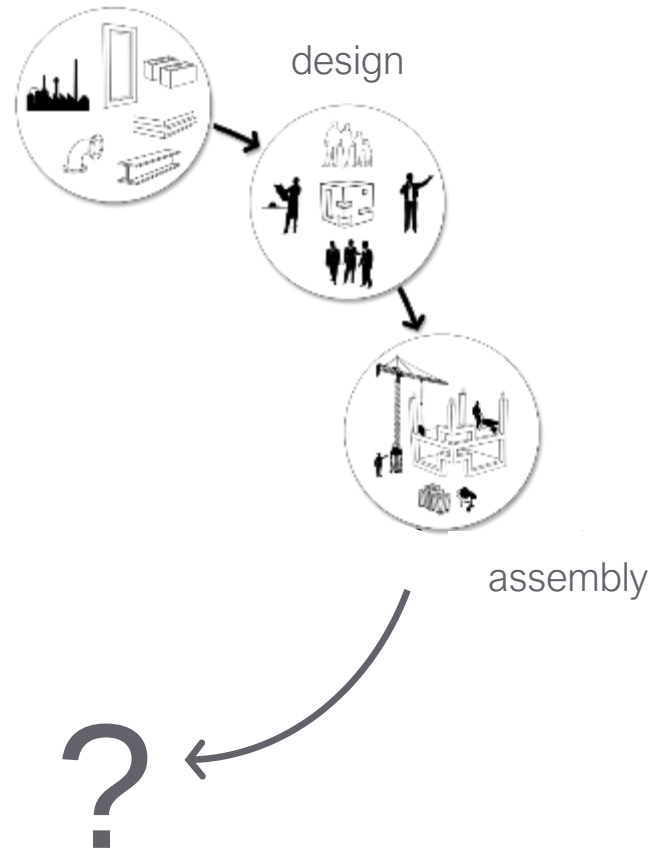
Totale levenscycluskosten van gebouwen lopen typisch op tot 3-5 keer de

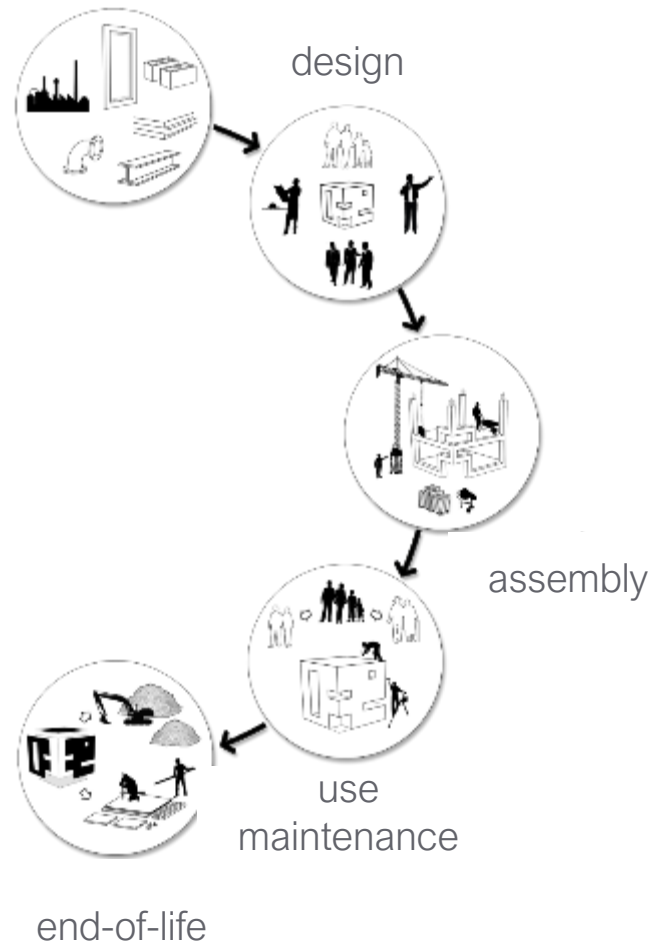
Gebouwen zijn verantwoordelijk voor 40% van de gebruikte materialen, 40% van de geproduceerde afvalstromen en 40% van de CO2 uitstoten

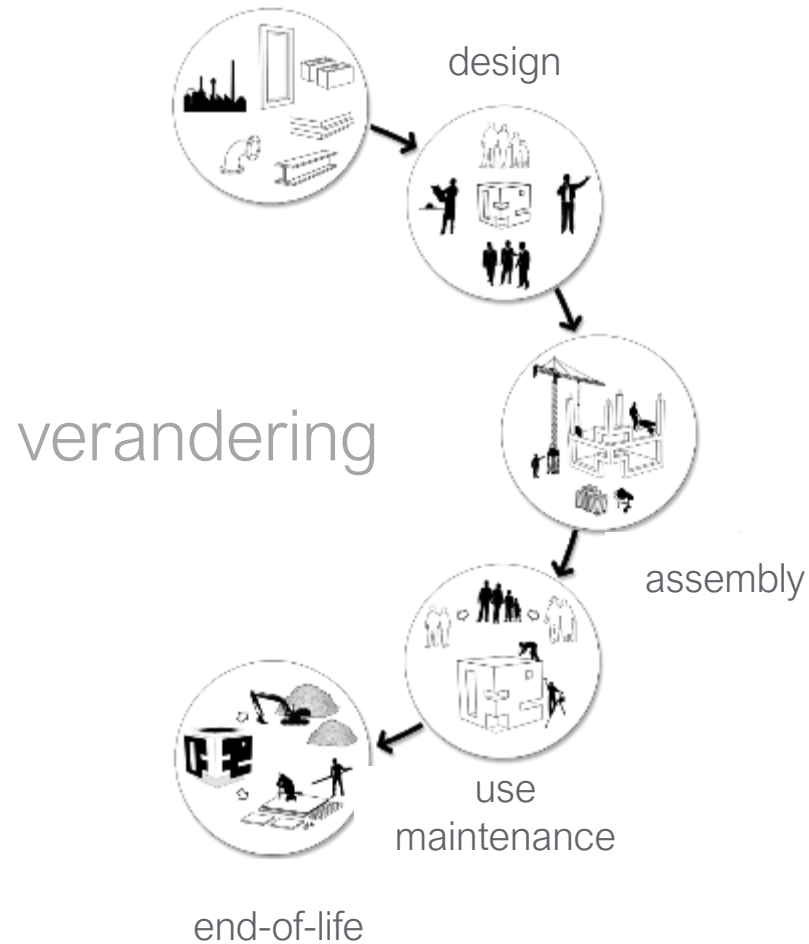

NOOD AAN EEN CIRCULAIRE BOUWECONOMIE

WELK TYPE VERANDERING ?

Trends wijzigen steeds sneller

Gezinssamenstellingen en -types evolueren

WELK TYPE VERANDERING ?

Technologieën evolueren, regelgevingen wordt strenger

WELK TYPE VERANDERING ?

Gebouwen vragen om technisch onderhoud, upgrade en herstellingen.
De complexiteit van nieuwe bouwtechnieken vereist inspectie van bouwonderdelen

Elk gebouw bereikt ooit een levenseinde

CONTEXT

- Nood aan een circulaire bouweconomie
- Welke types verandering?

STRATEGIEEN

- Circulair bouwen: hoe doen we dat?
- Gebouwniveau
- Productniveau
- Materiaalniveau

CASE

- Circular Retrofit Lab
- Evalueren op lange termijn via scenarios

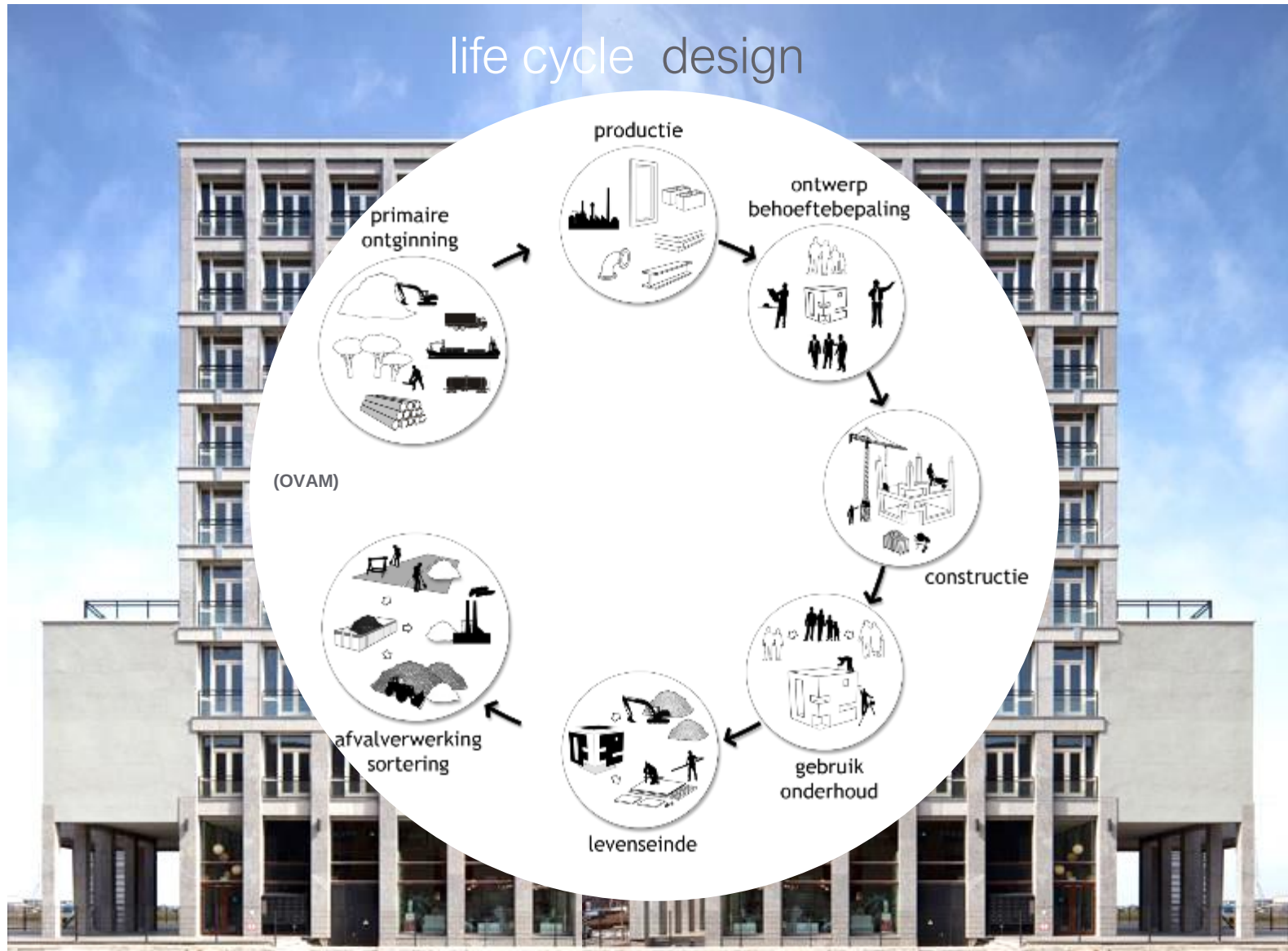
UITDAGINGEN

- Van knelpunten naar uitdagingen

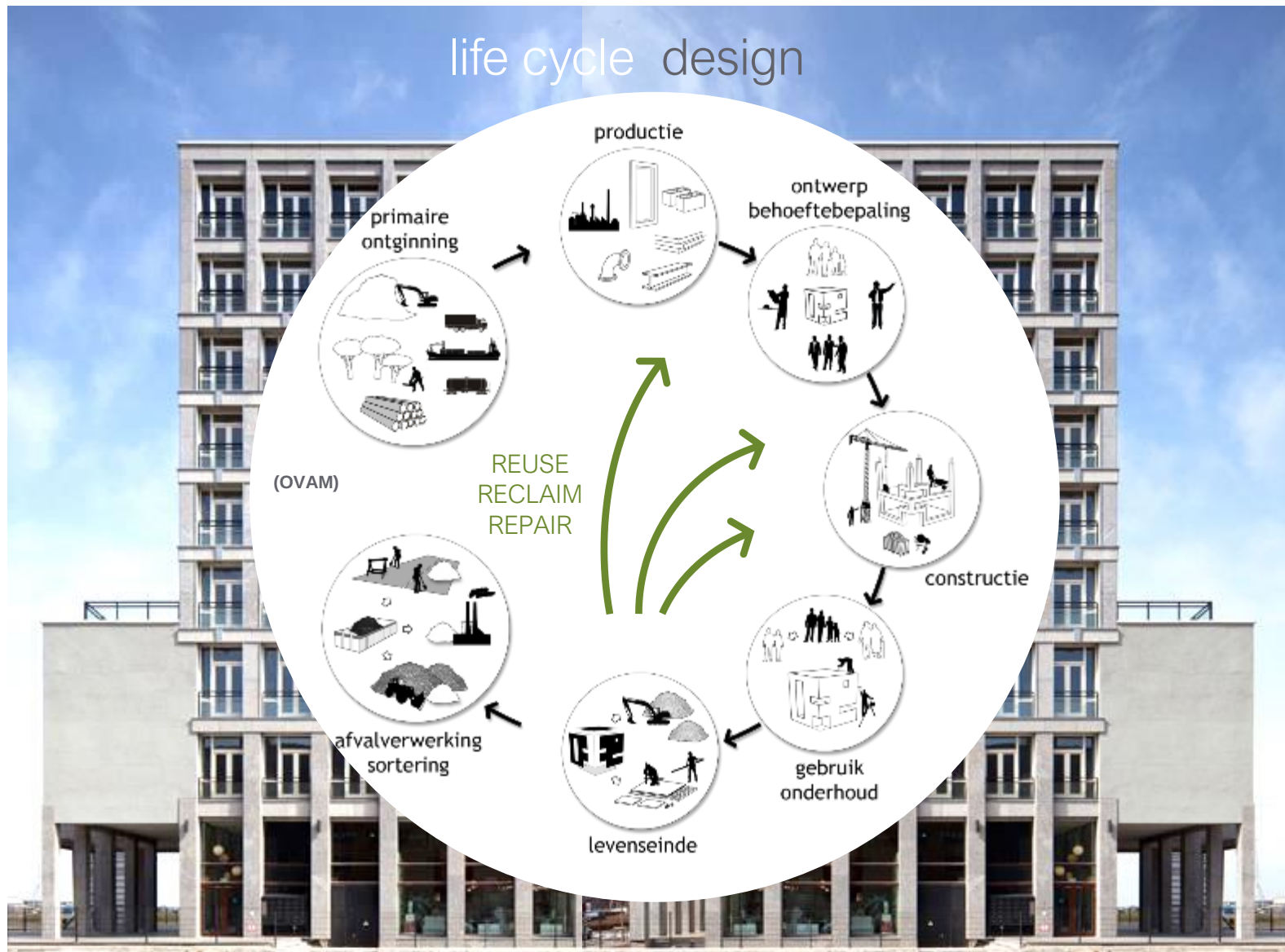
CONCLUSIES

21 CIRCULAIR BOUWEN/ HOE DOEN WE DAT ?

22 CIRCULAIR BOUWEN/ HOE DOEN WE DAT?

polyvalentie &
aanpasbaarheid

LX factory - lisbon

Maak gebouwen en structuren polyvalenter

Ontwerp polyvalente gebouwen met gebruikersvrijheid, hoog exploitatiepotentieel, en aldus, een verlengde levensduur

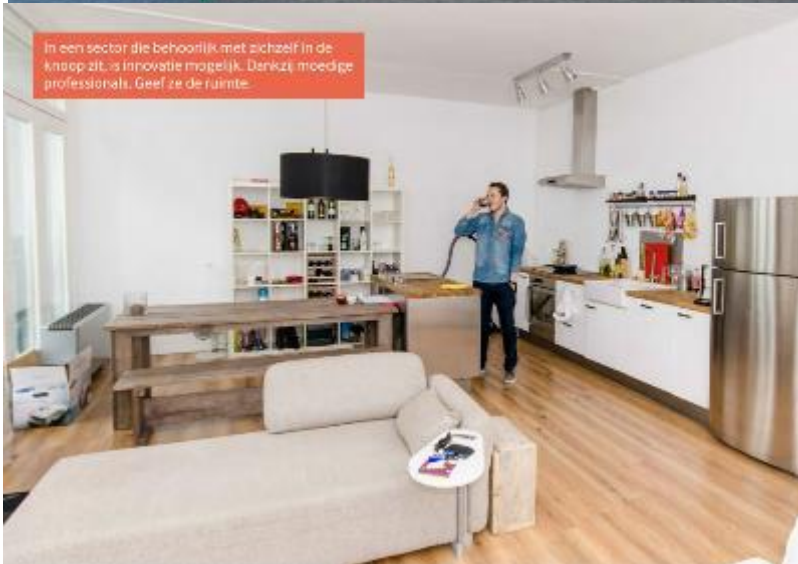

Solids I, IJburg, Amsterdam

Ontwerp polyvalente gebouwen met gebruikersvrijheid, hoog exploitatiepotentieel, en aldus, een verlengde levensduur

In een sector die behoort met zichzelf in de
kies, is innovatie mogelijk. Dankzij moedige
professionals. Geef ze de ruimte.

Info

Ontwerp polyvalente gebouwen waarbinnen gebruikers een variëteit aan configuraties en ruimten hebben binnen een vaste 'frame'

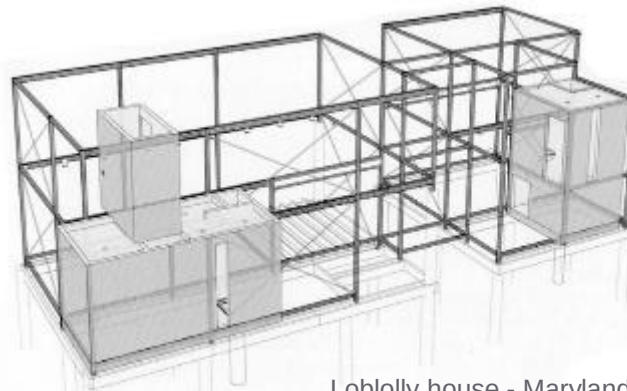

Tila housing block - helsinki

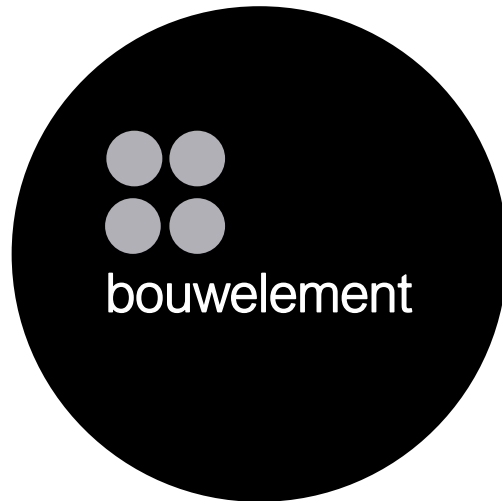
Ontwerp demonteerbare, transformeerbare en transporteerbare gebouwen als materiaalbanken die kunnen evolueren met gebruikers

LOBLOLLY HOUSE: UNBOLT, DETACH, REASSEMBLE

Loblolly house - Maryland

circulaire
systeemkeuzes

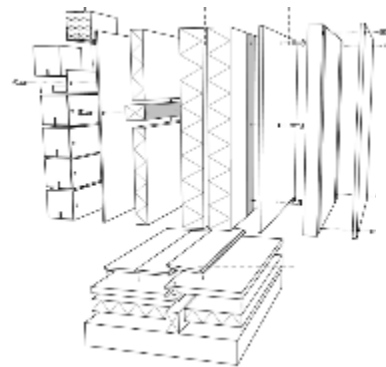
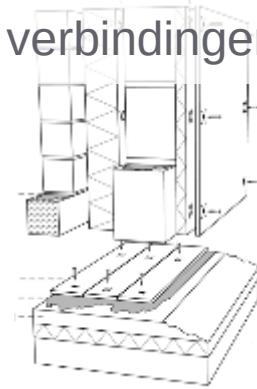
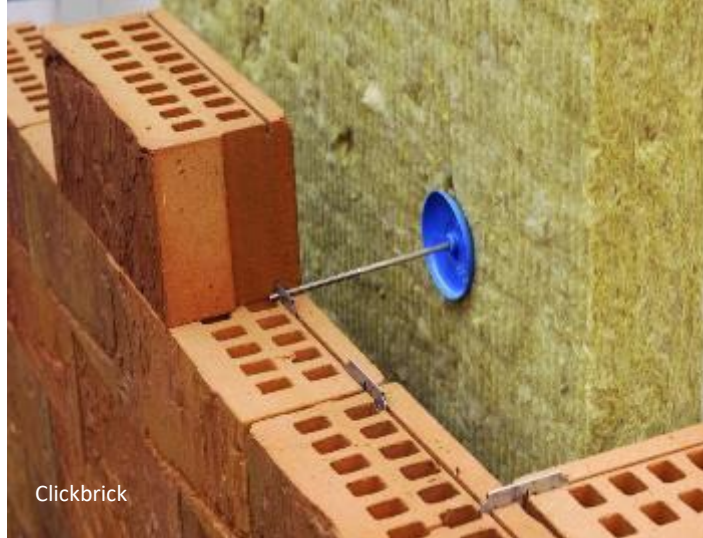
Ontwerp en detailleer volgens de functionele lagen van een gebouw

© Loughborough University

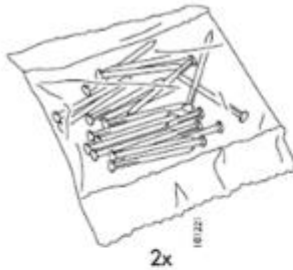

© A. Paduart

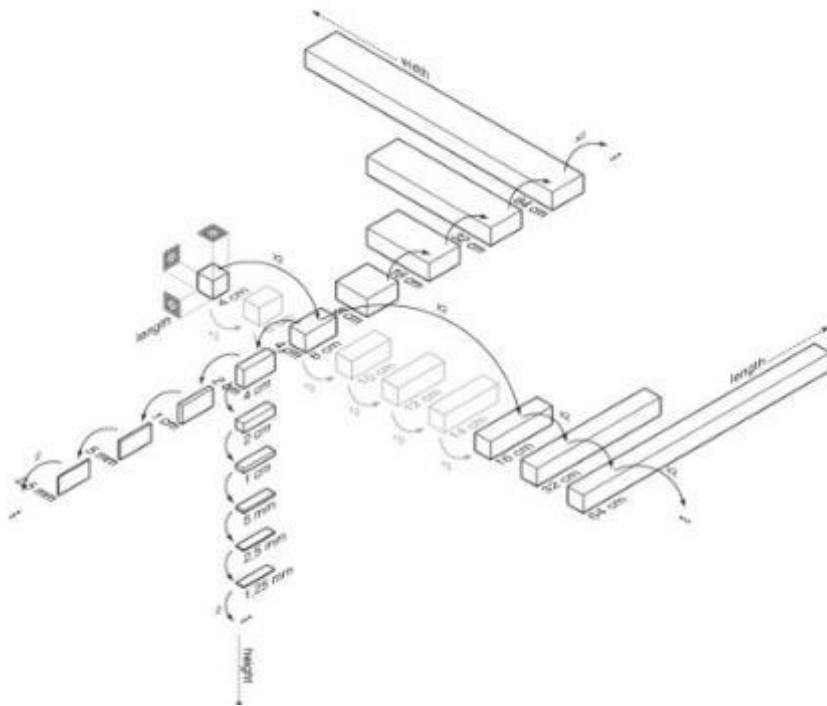
Gebruik simpele gestandaardiseerde
verbindingstechnieken

Ontwerp en produceer gestandaardiseerde en compatibele bouwsystemen met potentieel voor hergebruik

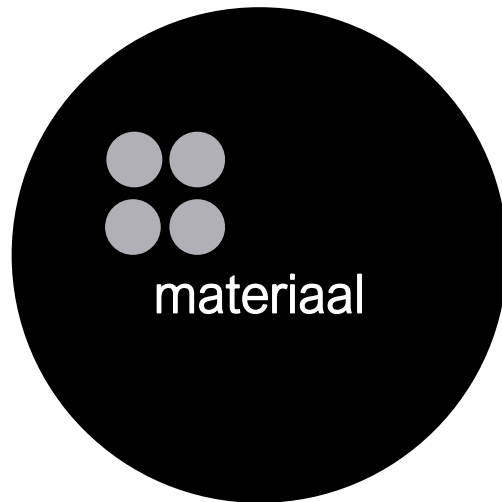

Gebruik compatibele componenten
zodat ze gemakkelijk te verwisselen en te combineren zijn

© OpenStructures

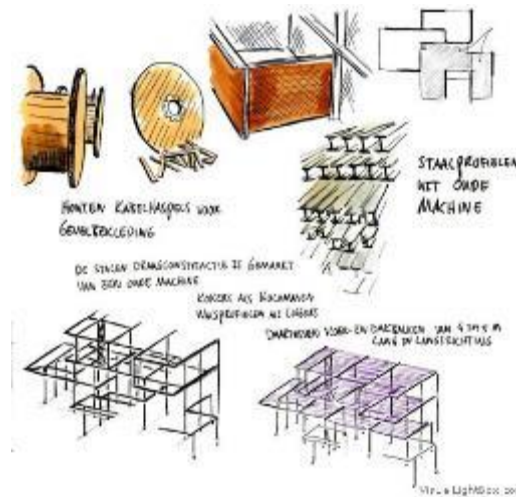

circulaire
materiaalkeuzes

(Her)gebruik materialen optimaal die lokaal beschikbaar zijn

Gebruik hernieuwbare biobased materialen in geschikte toepassingen

ecovative

biomason

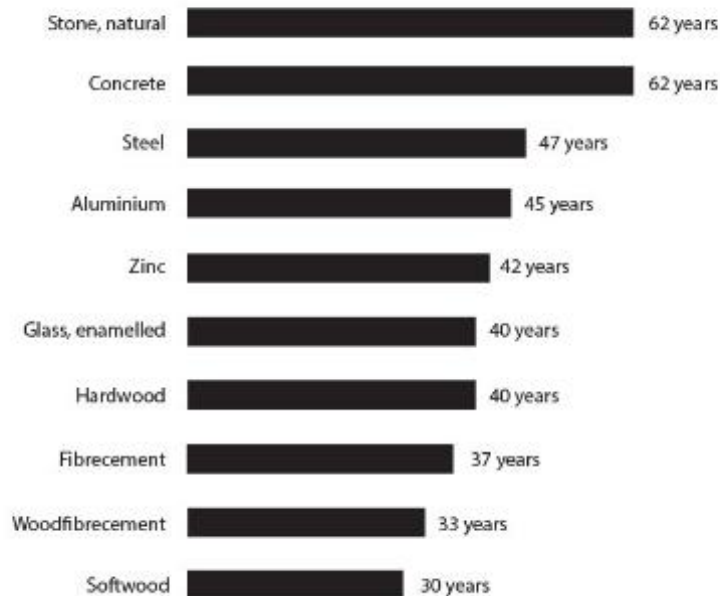

rammed earth

bc architects

Gebruik componenten met een lange levensduur

CONTEXT

- Nood aan een circulaire bouweconomie
- Welke types verandering?

STRATEGIEEN

- Circulair bouwen: hoe doen we dat?
- Gebouwniveau
- Productniveau
- Materiaalniveau

CASE

- Circular Retrofit Lab
- Evalueren op lange termijn via scenarios

UITDAGINGEN

- Van knelpunten naar uitdagingen

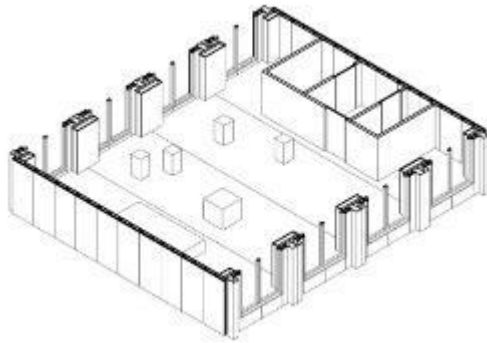
CONCLUSIES

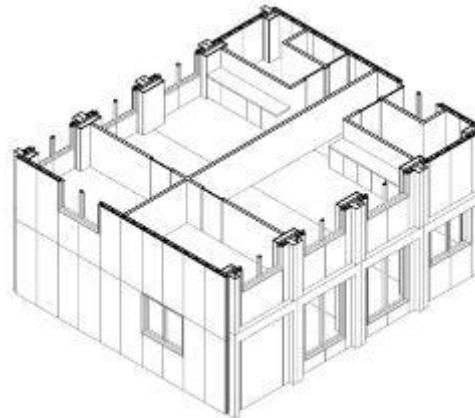

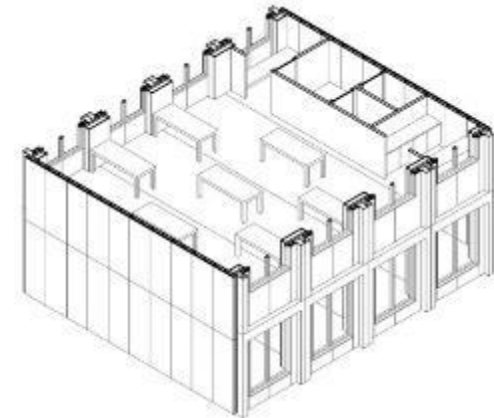

Disseminatie ruimte – Lecture Café
Publieke functie

Eco Guesthouse
Residentiële functie

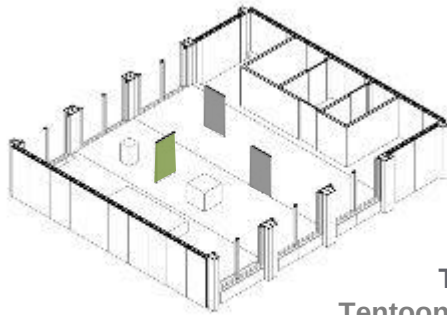

Tijdelijke plug-in werkplek
Kantoorfunctie

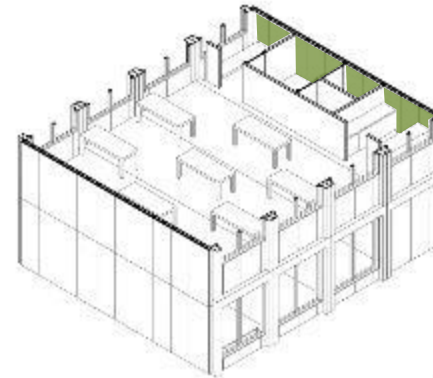

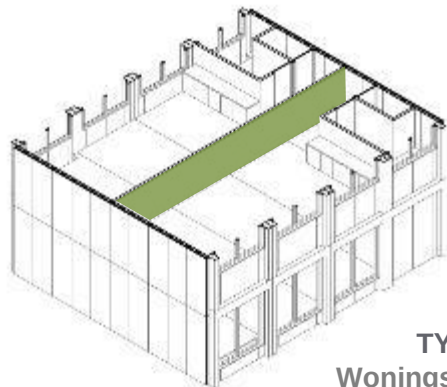

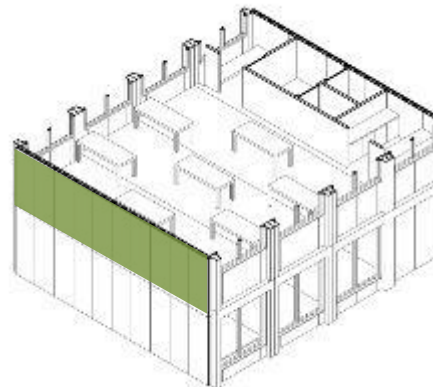
TYPE 1
Tentoonstellingswand

TYPE 2
Technische
binnenwand

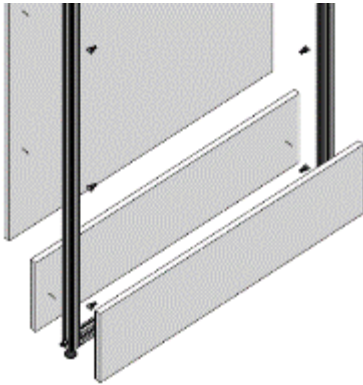

TYPE 3
Woningscheidende
wand

TYPE 4
Facade

■ GEBERIT

demonteerbare
bouwkit

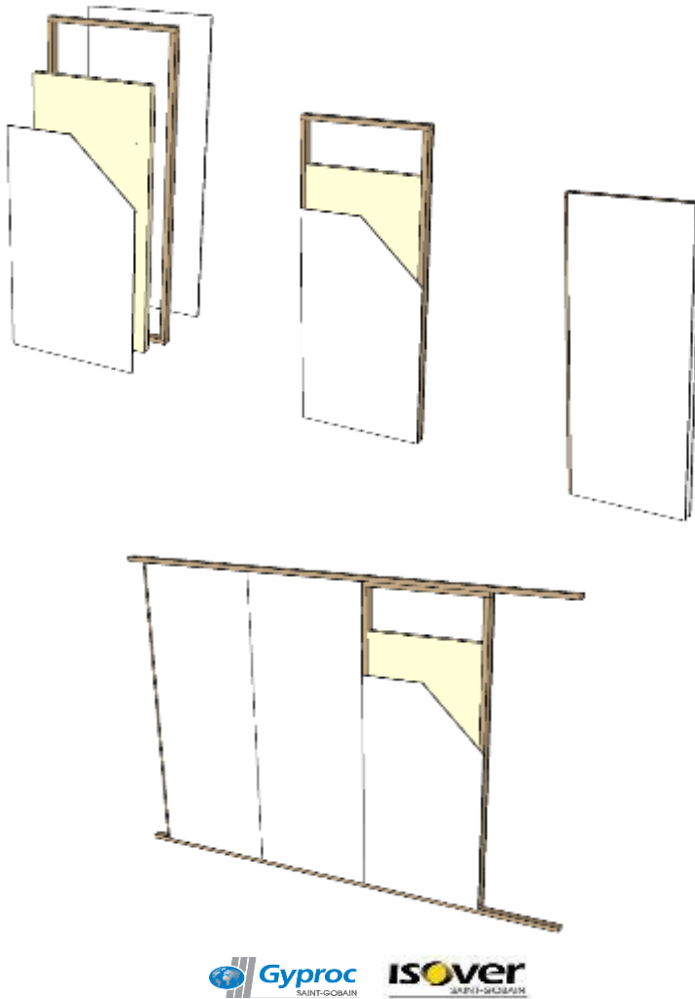

stalen frame

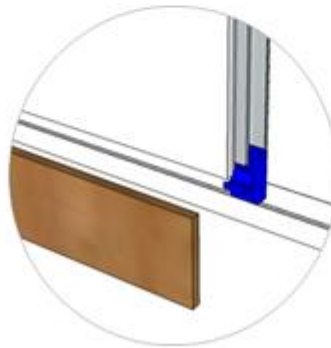
DynamicWall © Robert Schlotter

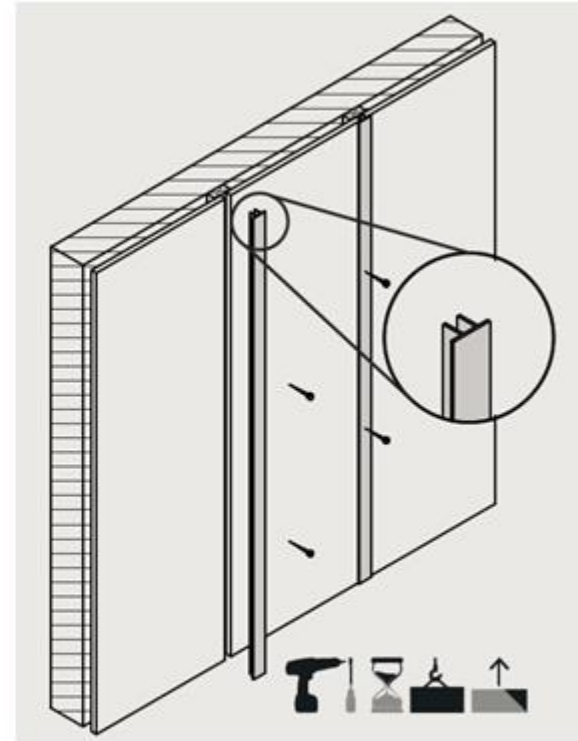

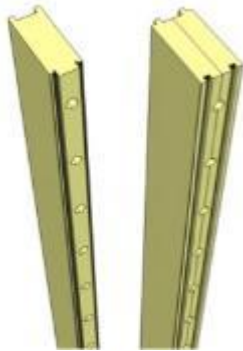

staal frame

technieken

massief houten
balken

technieken

stalen frame

velcro

JuuNoo
wall system

circular solution A

circular solution B

circular building A

circular building B

circularity

versatility

convertability

extendability

shearing layers

reversibility

independence

reuse potential

shearing layers

reuse potential

recycl potential

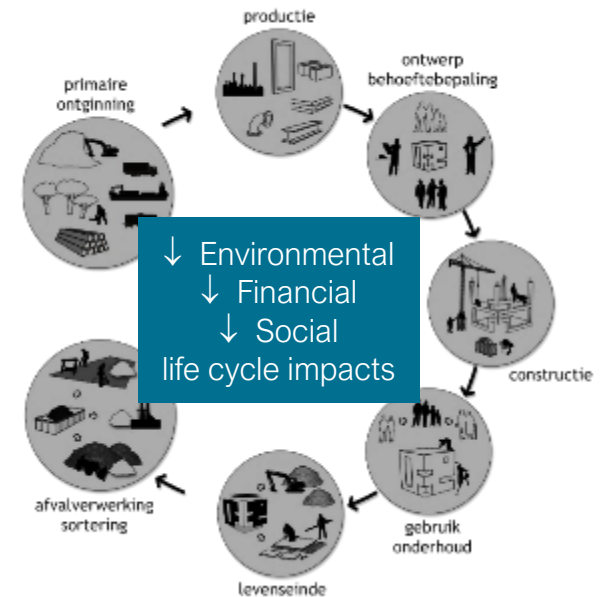
material effic

circular building A

circular building B

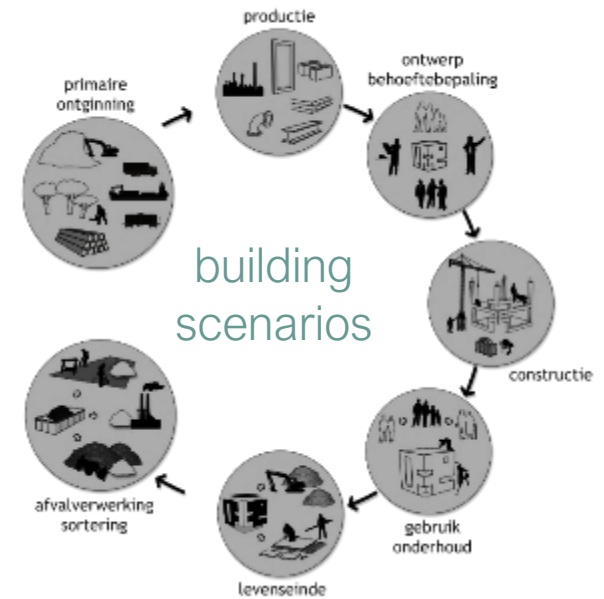
circular building A

circular building B

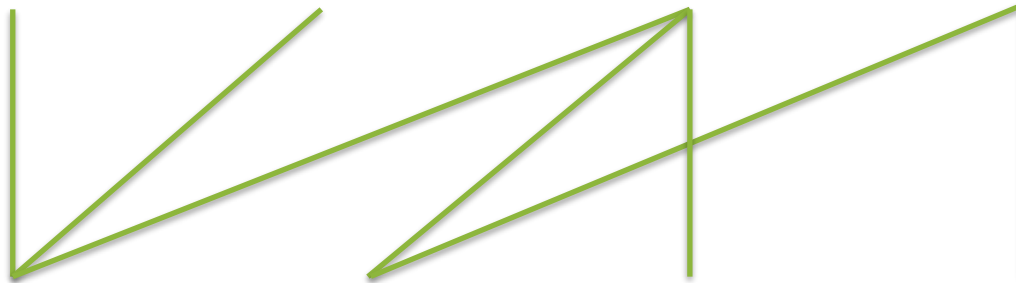
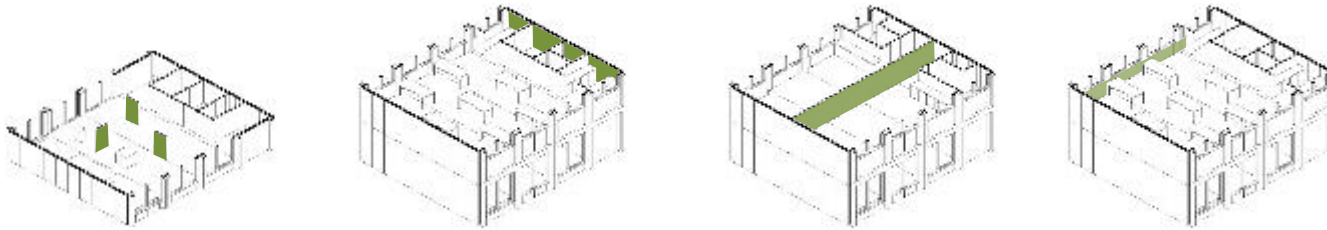
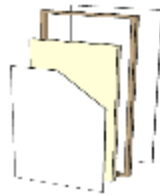
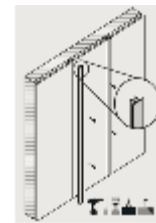
LCA

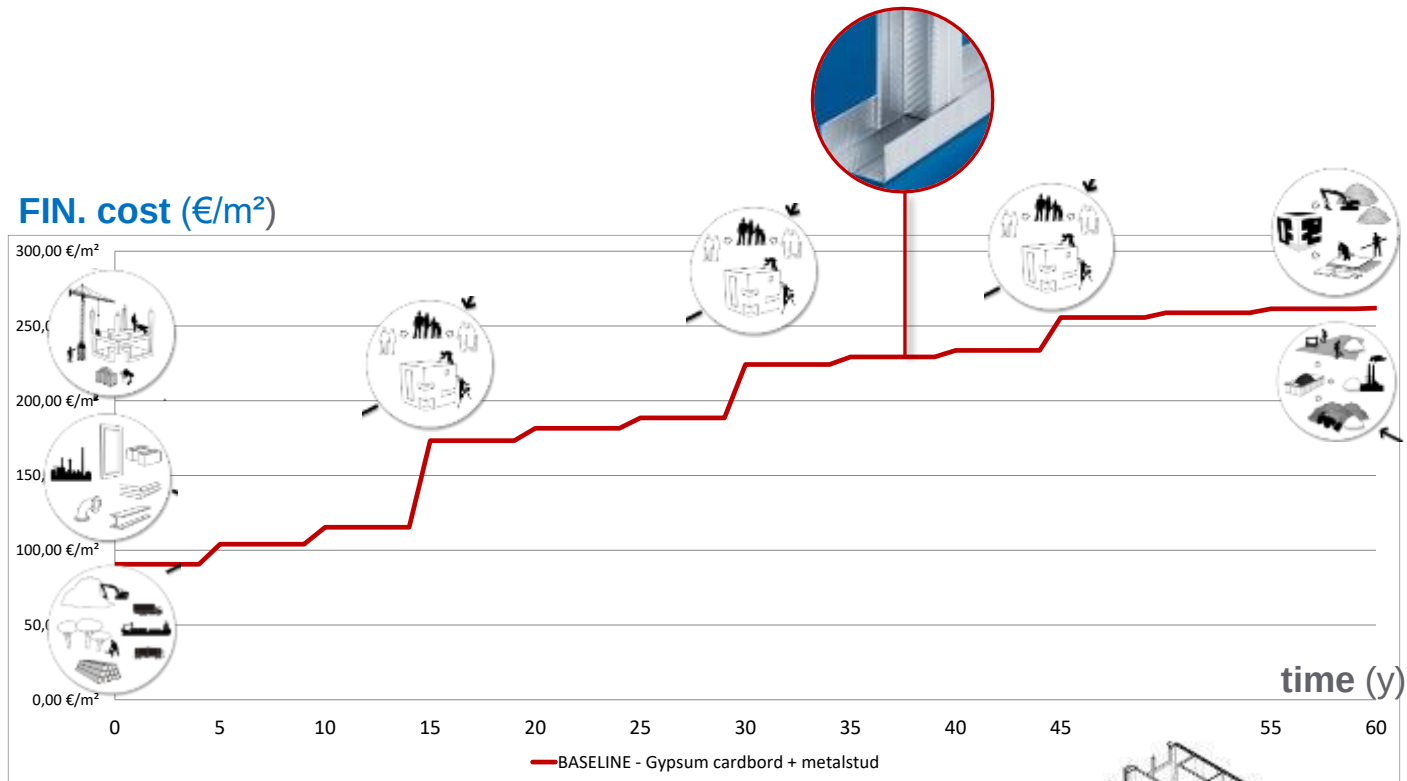

LCC

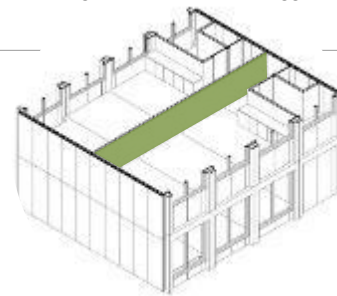

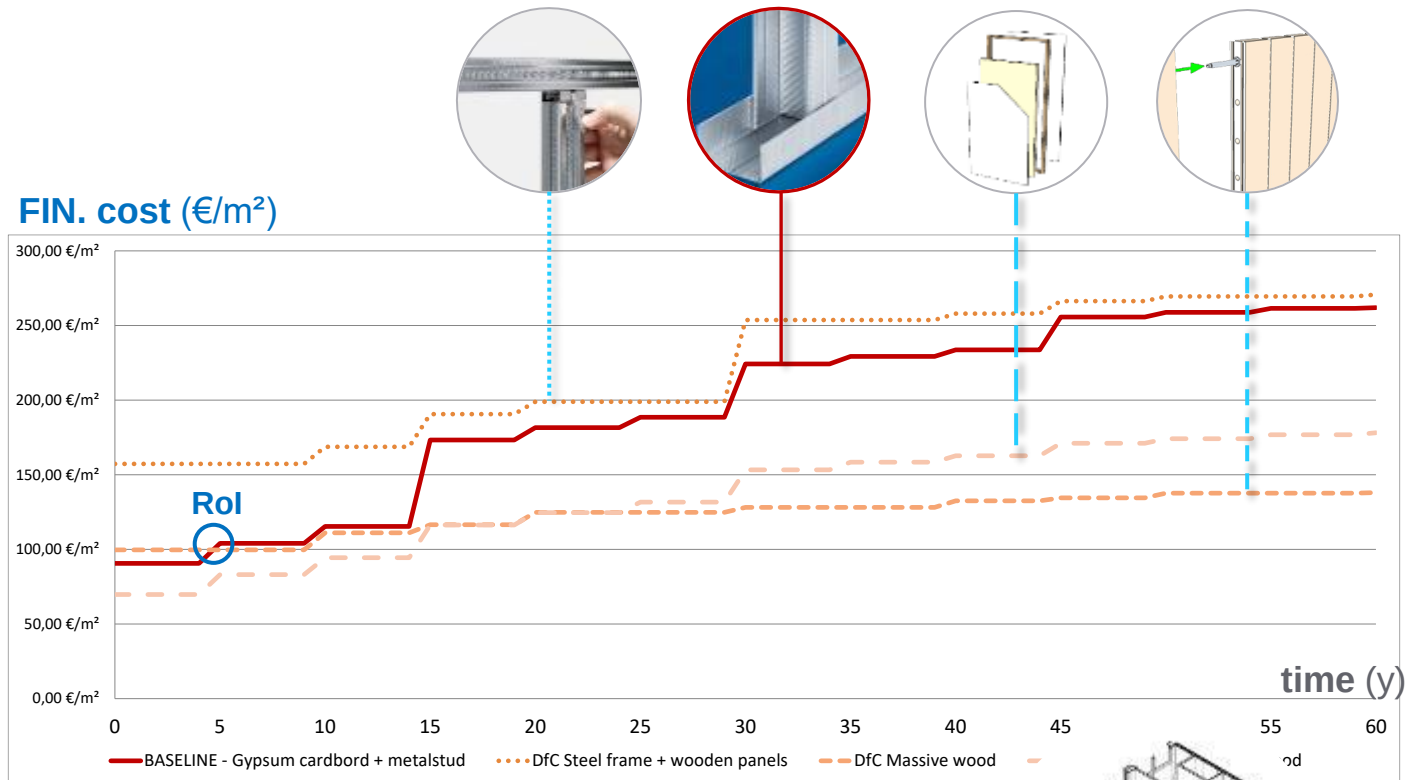
■ GEBERIT **Gyproc**
SAINT-GOBAIN **SYSTIMBER**
HOUTSCHAKEBOUW **Gyproc**
SAINT-GOBAIN

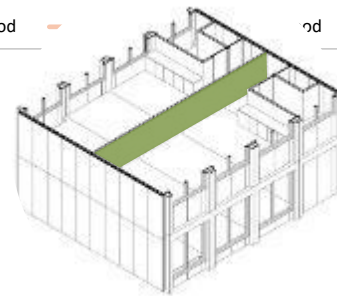
woningscheidende wand

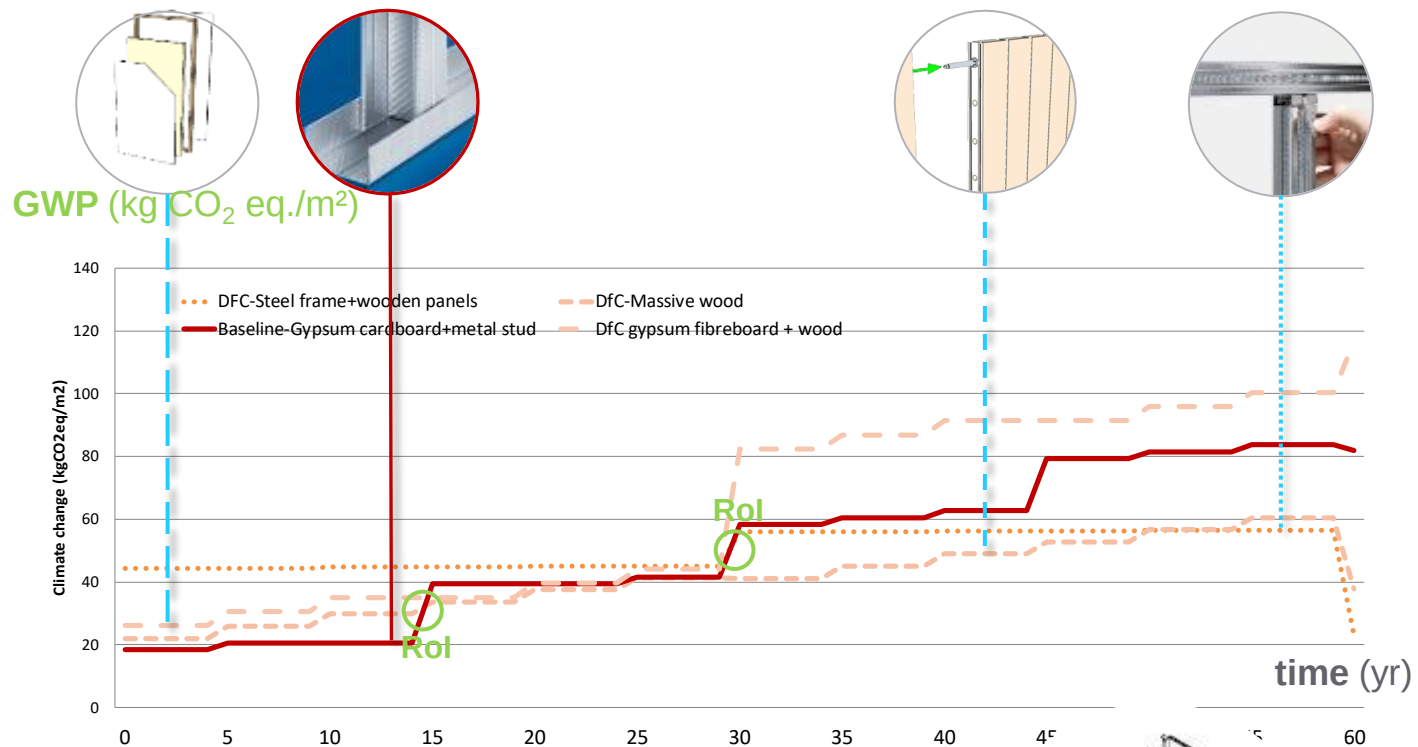

EVALUEREN OP LANGE TERMIJN

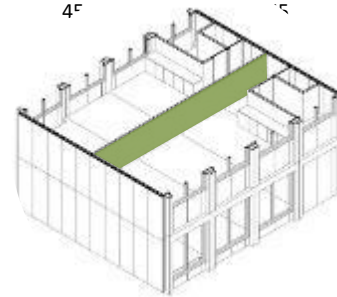

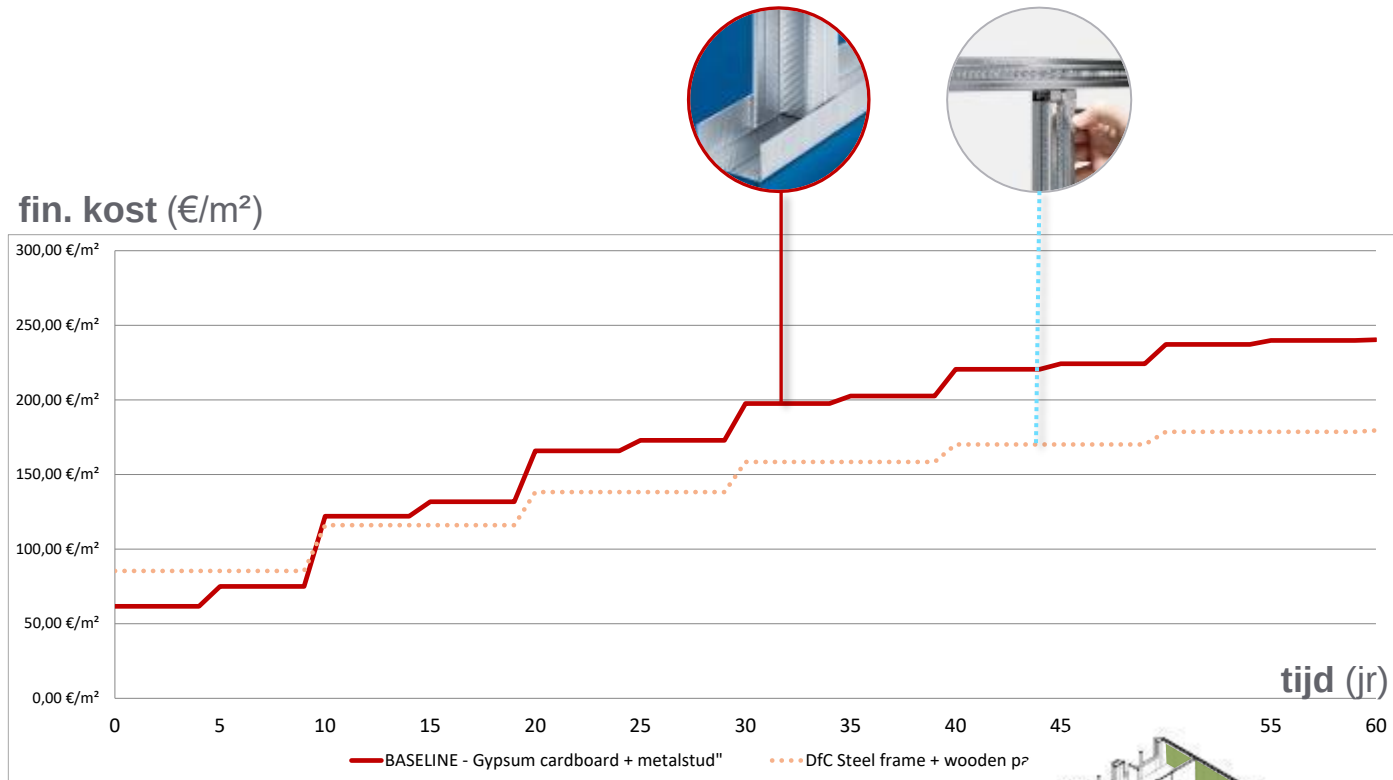
woningscheidende wand

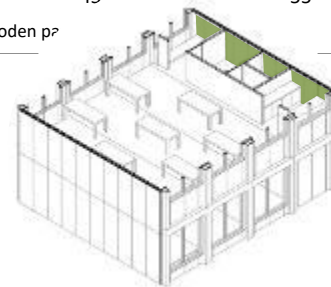

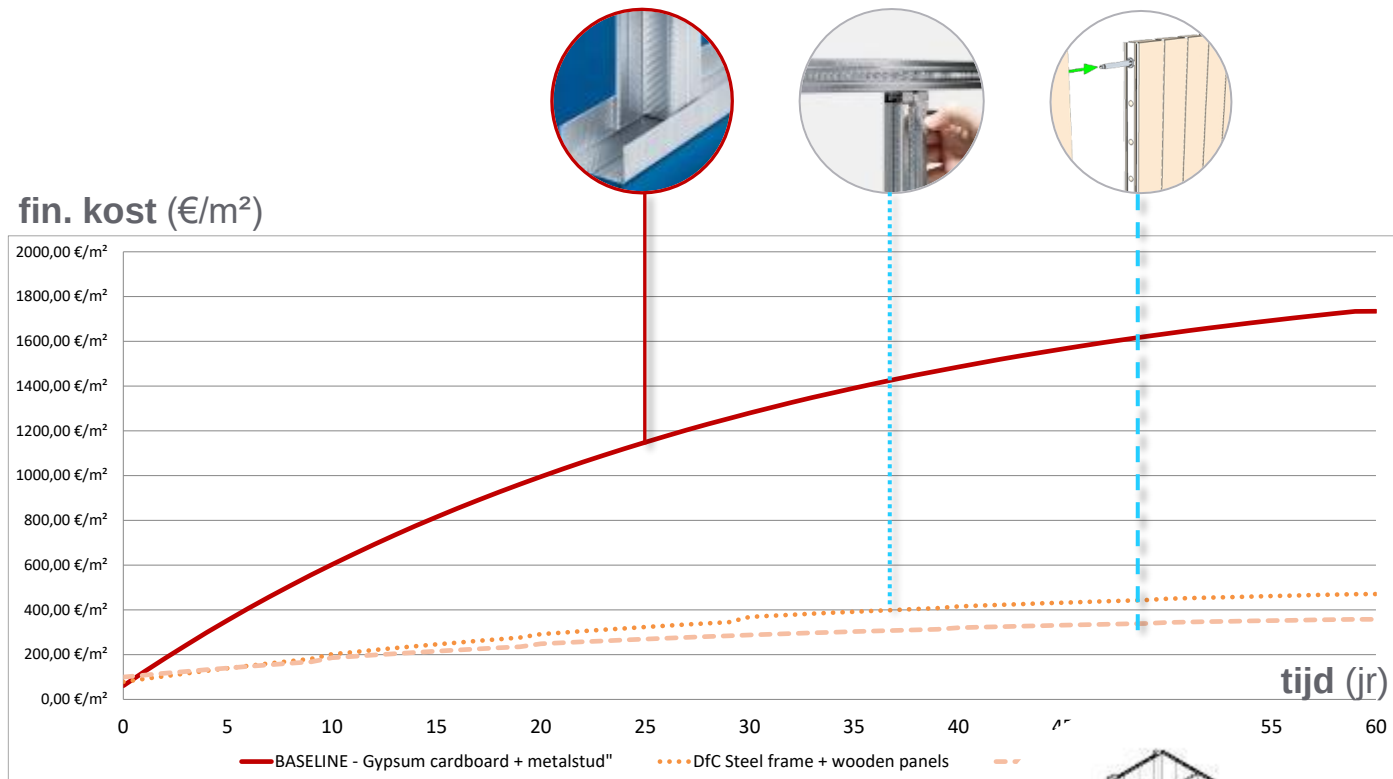
woningscheidende wand

technische voorzetwand

snel veranderende wand

CONTEXT

- Nood aan een circulaire bouweconomie
- Welke types verandering?

STRATEGIEEN

- Circulair bouwen: hoe doen we dat?
- Gebouwniveau
- Productniveau
- Materiaalniveau

CASE

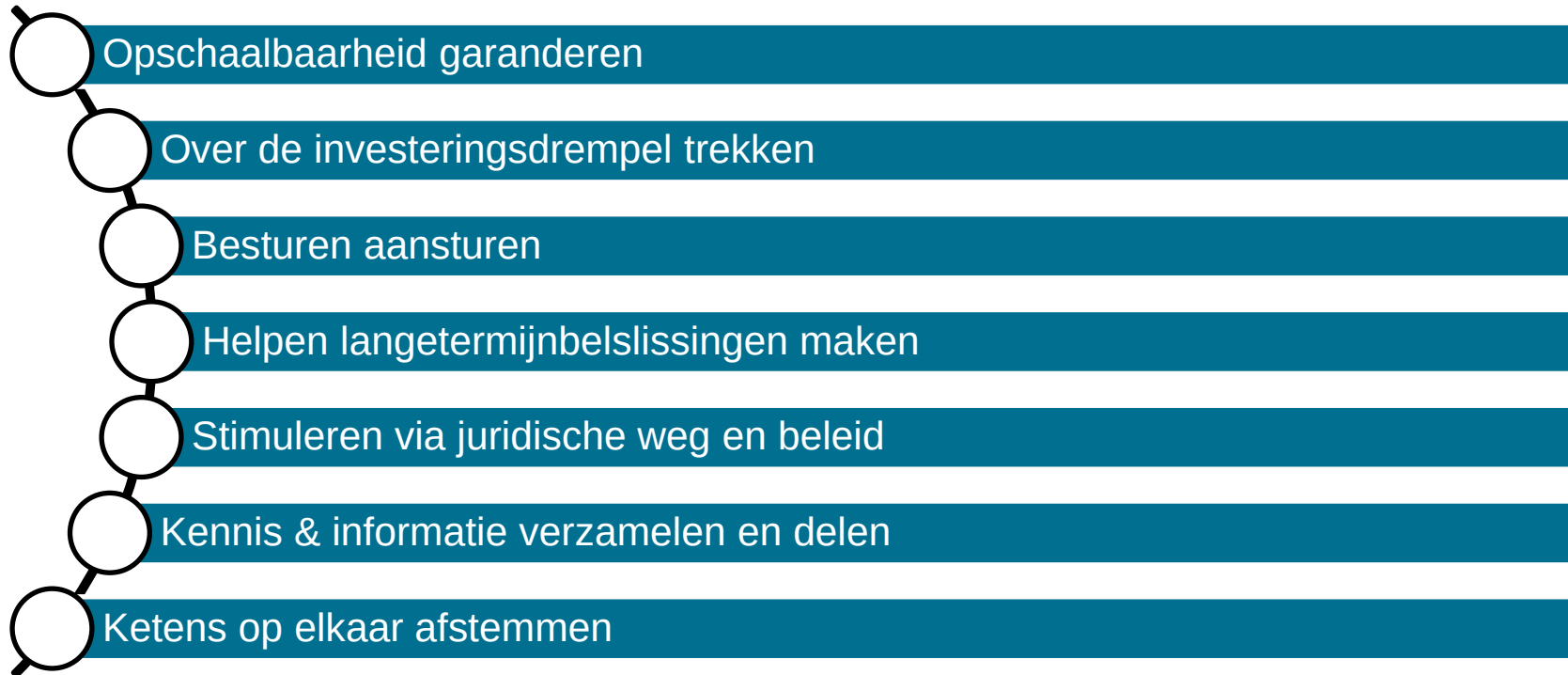
- Circular Retrofit Lab
- Evalueren op lange termijn via scenarios

UITDAGINGEN

- Van knelpunten naar uitdagingen

CONCLUSIES

CONTEXT

- Nood aan een circulaire bouweconomie
- Welke types verandering?

STRATEGIEEN

- Circulair bouwen: hoe doen we dat?
- Gebouwniveau
- Productniveau
- Materiaalniveau

CASE

- Circular Retrofit Lab
- Evalueren op lange termijn via scenarios

UITDAGINGEN

- Van knelpunten naar uitdagingen

CONCLUSIES

Circulair samenspel van actoren

Technische haalbaarheid aangetoond,
nieuwe innovaties mogelijk

LCA/LCC van circulaire oplossingen
Evalueren via scenario's is een must

Nieuwe uitdagingen en opportuniteiten:

- Andere samenwerkingen
- Circulaire business modellen
- Digitaal materiaal/gebouwpaspoort
- Circulaire aanbesteding in publieke en private gebouwen
- Holistische en objectieve circulariteitsevaluatie
- ...

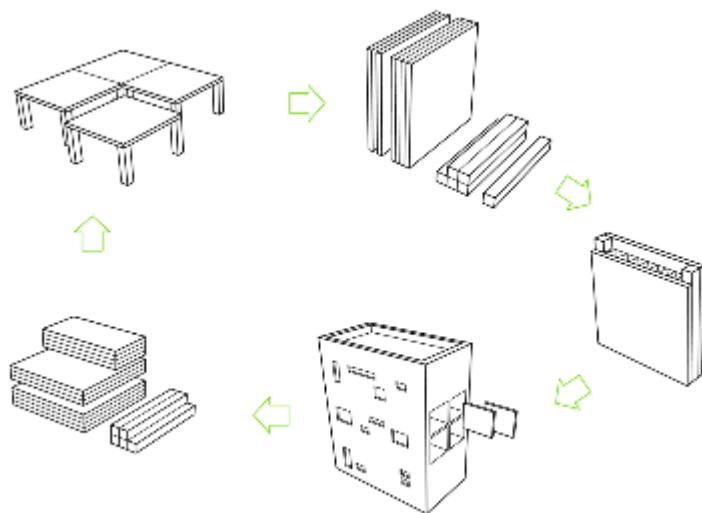

Anne PADUART

R&D – Project Manager

VITO

☎ + 32 14 33 54 66

✉ anne.paduart@vito.be**BEDANKT VOOR UW AANDACHT**